

CAMILLA HENEMARK MEG CARINA NUNSTEDT

Adiós
det lille
livet

FORUM

Andra tryckningen

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm
www.forum.se

Copyright © Camilla Henemark och Carina Nunstedt 2012

Omslag Martin Renck

Omslagsfoto Chris vd Vooren/All Over Press

Tryckt hos ScandBook AB, Falun 2012

ISBN 978-91-37-13741-4

Till Alma och Elvis

Ett särskilt tack till Anders Glisén

Innehåll

Förord	9	Mitt stora feta svenska bröllop	105
DEL 1		Politik och paljetter	108
DEN SANGVINISKA		Bröllopsdagen	114
Mormor Aina	13	Det internationella genombrottet	122
Jag har aldrig gått obemärkt förbi	26	Hon ska få Kungen på fall	126
När jag blir stor vill jag bli en andlig ledare	33	Glamour is my middle name	133
Ingen kunde slå mig	42	Årets artistbråk	136
Rock bottom	48	Grälet hos Stina	
G-livet	53	Dabrowski	147
Gud finns inte	56	Chockdrottningen	154
Elevrådsordförande i obklass	60	Överenskommelsen	157
Blackebergskollektivet	64	Duett med Steve Blame	161
Din ibland	71	Skandalen på fortet	166
Mitt nya fria liv på Torsgatan	73	Lemmy – rockguden	171
Den svarta drömmodellen	77	Ormen i paradiset	174
Den perfekta accessoaren	85	Sjunde himlen	177
		Mötet med Moore	184
		Gravid med Johan	186
DEL 2		Sommar med The Rolling Stones	188
DEN KOLERISKA		Panikångest	192
Barbie blir Army of Lovers	91	Army of Lovers	
Det perfekta paret	96	återförenas	194
Zoo People & Models	100	Tangoliv	197

Politiska kickar	202	Kär i Indien	307
Eva i paradiset	205	Hemmafru i Turkiet	311
Expedition lyxsvit	209	Testamentet	314
Min dörr stod alltid öppen	213	184 days	319
En valkorv med		Gökboet på riktigt	324
Göran Persson	217	Mamma var inte där	331
Första dejten	222	Båtolyckan	333
Älskarinnan	229	Fallet Camilla	337
I'm big enough for both of you!	234	Stödboendet	349
Makten och kärleken	239	Kungaboken	354
Millennieskiftet	246		
Le Grand Docu-soap	248		
		DEL 4	
		DEN FLEGMATISKA	
DEL 3		29 september 2011	365
DEN MELANKOLISKA		4 oktober 2011	368
		23 november 2011	369
Den starkare	255	Julen 2011	370
Miss Laguna Beach	259	12 februari 2012	373
Slottsfrun	265	4 maj 2012	376
Mitt liv – en dokusåpa	270	17 maj 2012	378
Vägen nedåt	274	17 augusti 2012	381
Drevet går	278		
Min lillasyster Alma	287	Tack	382
Eskorterad av Hells Angels	291	Personregister	383
En kameleont	296	Fotografier	392
Flygplansskandalen	304		

Förord

Trappan

Jag har aldrig vågat luta mig mot någon speciellt länge, inte vågat falla baklänges för tänk om han eller hon inte tar emot. Eller försvinner.

Det är som att gå i en brant trappa med ett räcke som sitter alldeles för löst. Räcket håller inte för min tyngd. Jag faller omkull och slår mig om och om igen. Tar jag tag i räcket ger det vika.

Jag balanserar på egen hand, i höga klackar, i den här branta trappan som är mitt liv.

På vissa trappsteg har jag stannat ganska länge och hittat balansen tillfälligt i olika roller. Slukat uppmärksamheten från de olika scenerna: dansen, friidrottsarenan, teatern, popkarriären, tv-soffan, politiken, löpsedeln ...

Jag har drivits framåt av rastlöshet och nyfikenhet. Av att aldrig vara nöjd. Jag är en äventyrare som inte kan stanna i samma roll, eller på samma plats, särskilt länge. Måste testa det nya hela tiden, nya smaker, nya människor. Det finns inte något eller någon som jag inte har smakat på. Unga som gamla. Män som kvinnor. Grevar som huliganer. Alla måste utforskas. Jag vill ha allt. Allt eller inget.

Ju högre upp i trappan jag kommer, desto mer svajar det. Alla säger att det är vägen som gör mödan värd. Men om resan har blivit så obehaglig, varför ska jag fortsätta? Jag kommer ändå aldrig att nå toppen. Det finns inget målsnöre där framme.

Jag har packat resväskan. Jag har bestämt mig för att dö. Jag vill inte leva längre. Jag har regisserat min egen begravning in i minsta detalj. Gästlistan. Musiken. Maten.

Min sorti kommer vara grandios. Det kan jag lova. Jag tycker att världen är bättre utan mig. Det känns obehagligt att jag fortfarande är kvar, som om jag borde ha lämnat planen för länge sedan. "Rött kort, Henemark!" En självinsikt som har drivit mig till självförakt. Och ingen kan mobba mig så hårt som jag själv.

Jag har levt intensivt. Slukat allt. Jag är mätt.

Det blir inte bättre än så här.

DEL 1

DEN SANGVINISKA

Mormor Aina

Det första min mormor Aina sa, när mamma berättade att hon väntade mig, var: ”Du får väl skylla dig själv när du har knullat med en neger!”

Min mormor gillade inte alls barn och hon var själv en värdelös mamma. Hon såg ner på sin egen dotter, min mamma Gerd, och kallade henne korkad för att hon inte kunde läsa och skriva ordentligt – det visade sig senare att hon hade dyslexi.

Men mig tog mormor till sitt hjärta. Från att jag var två år blev jag upptagen i hennes vackra fantasivärld. Vi hängde ihop som ler och långhalm, hade samma kroppsspråk och pratade likadant. Det var hon som utvecklade min kreativa sida. Mormor älskade fina kläder och rökte långa cigaretter med munstycke. Vi klädde ofta upp oss och spelade ett slags rollspel i timmar. Jag var hennes lilla prinsessa.

Hon kunde utbrista: ”Åh, varför fick jag inte själv ett snällt barn som du! Istället för en skrikande snorig sak.”

Hon kunde vara väldigt elak ibland, särskilt mot min mamma. Men jag älskade mormor. Hon gick alltid sin egen väg.

Innan jag föddes gifte sig mormor med ingenjören Rune Stolpe och bodde i Gävle i flera år. Men det blev skilsmässa. De festade för mycket ihop och på grund av alkoholen fick Rune sparken från sulfittfabriken där han jobbade.

Samma år som jag föddes flyttade mormor tillbaka till Stockholm och träffade Sandberg, som var vaktmästare på Gustav Vasa-

skolan. Hon fick flytta in hos honom, i skolans vaktmästarbostad, och tyckte nog att det var väldigt praktiskt.

På deras ytterdörr stod det: SANDBERG, AINA OCH ROSA. Sandberg hette Sven i förnamn, men han tilltalades bara vid sitt efternamn. Rosa var mormors angorakatt, som egentligen bar det långa, tjusiga namnet Monde de la Chère.

Vaktmästarbostaden var en enorm trerummare med rejäl takhöjd och stora kristallkronor. Gigantiska speglar med ornamenterade guldramar, kinavaser, divaner och stora bord dukade med serviser från Rörstrand. Det påminde om en slottssalong.

Min dröm var att bli prinsessa och hos mormor fick jag vara det. På helgerna, när skolan var tom på lärare och elever, lekte mormor och jag att hela skolbyggnaden var vårt slott. I källaren fanns en bassäng där vi kunde bada. Och på vinden en massa glasmontrar med skelett och läskiga föremål som de hade på biologilektionerna.

Mormor hade alltid långa, välmanikyrate naglar och kunde gå klädd i negligé eller aftenklänning med släp och tiara mitt på blanka dagen. ”Annars får man ju aldrig användning för dem”, sa hon.

Hon klädde ut mig till en liten kopia av sig själv. Och iförda vackra klänningar och smycken skred vi nerför marmortrapporna och låtsades ta emot folkets hyllningar, som om vi vore kungligheter.

Vill ni se en stjärna? Se på mig!

Ni får mycket gärna, se på mig!

Zarah Leander 1929

Text: Berco

Min barndom är förknippad med Gustav Vasaskolan. Jag minns vartenda steg i trapporna. Vi levde i en drömvärld, totalt gränslöst. Mormor var en Zarah Leander-figur, flärdfull in i minsta detalj. Hon kunde få vilken grå vardag som helst att bli glamorös. Hon skred fram med höguret huvud på stadens gator iförd

persianpäls eller minkstola med ögon, tassar och hela baletten. När hon bar sin ozelotpäls på stan skrek förbipasserande efter henne – ozeloten var utrotningshotad och mormors päls var värd en förmögenhet.

Hon jobbade deltid på varuhuset Pub, på hattavdelningen och på underklädesavdelningen. Det ansågs lite syndigt att jobba där men mormor tyckte att det var ett fint jobb. Hon hade stor byst precis som jag också fick senare, och hon var alltid tjusigt klädd – inifrån och ut.

Egentligen ville inte mormor gifta sig med Sandberg. Han var ju bara en enkel vaktmästare. Hennes systrar var fina damer och gifta med akademiker allihop. Dessutom hade hon varit gift ett par gånger redan, men när Sandberg uppvaktade henne så ivrigt gav hon med sig. Han fick duga. Men hade han inte bott i den fina vaktmästarbostaden hade hon nog inte gift sig med honom.

Mormor låtsades att hon var en rik änka och behandlade Sandberg som sin betjänt och chaufför. Han fick inte sova i hennes säng, utan var hänvisad till en separat enkelsäng. Bredvid den hade han alltid en tom kattmatsburk som han la sina gamla snusar i. Mormor vältrade sig i dunbolster med Monde de la Chère intill sig, och någon gång fick Sandberg krypa upp till henne. För att sedan återvända till sin säng i andra änden av lägenheten, likt en hund.

Sandberg fick ofta skjutsa oss ner på stan, i en sådan där trehjuling som man hade på den tiden. Han hade alltid vaktmästaruniformen på sig och mormor beordrade honom att åka till Östermalmstorg, NK, Vårdshuset Godthem eller någon annan fin restaurang. Eller till Stockholms Auktionsverk där hon roade sig med att ropa in gamla smycken och antikviteter.

Sandberg fick öppna bildörrarna åt mig och mormor. Vi klev ur trehjulingen i våra små hattar och pälsar. Vilken syn! Jag var mormors lilla docka. Vi var fina damer och hon skämdes för Sandberg och hans vaktmästaruniform.

”Tack så mycket för skjutsen, Sandberg!” sa hon och tryckte en pappersfemma i handen på honom, som om han vore en chaufför. Hon gav honom alltid dricks.

Folk trodde att vi var förmögna. Man kan undra varifrån mormor fick alla pengar till sitt kostsamma leverne, men hon hade underhåll både efter min morfar Torsten och efter äktenskapet med Stolpe. Och hon var väldigt duktig på att få det att se ut som om hon hade pengar. Hon trollade med små medel. Köpte och sålde på auktion och gjorde en del klipp på Carl Larsson-målningar, Carina Ari-smycken och andra dyrgripar.

Sandberg gjorde inte av med en krona. Han fick lägga lönen på bordet och behålla en slant till snus. Mormor tog resten. Han nöjde sig med att öppna en konservburk Bullens varmkorv, men gillade att se på när hon satt där i sin länstol med plymå och åt lax och löjrom.

För Sandberg var mormor det vackraste som fanns och han satte henne på piedestal. Han kunde sitta och beundra henne i timmar. Hon var som en juvel som han knappt vågade vidröra, och det älskade hon honom för. Så länge hon var gift med Sandberg kom ingen annan man över tröskeln.

Mormor tyckte att Sandberg samlade pengar på hög.

När jag var två år ordnade hon så att mamma fick låna 10 000 kronor av Sandberg för att köpa sin egen frisersalong, salong Odette. Den låg på Frejgatan, granne med mitt dagis. Mamma betalade av varenda krona på lånet. Tjugo år tog det, och jag minns att vi gick ut och firade när det var klart.

På frisersalongen gillade jag att spela söt. Men ibland tröttnade jag och då tog jag till en replik som Sandberg hade lärt mig. ”Jag äter butar (snorkråkor).” Då tyckte inte mammans kunder att jag var så söt längre.

Jag förstod aldrig riktigt Sandbergs manér. När jag fyllde år kunde han kissa fram en rutschkana till mig i snön. Det var hans present. Han var en enkel man.

*

Mormor hade tio syskon. En bror, Sune, som var en riktig charmör, och nio systrar som alla var extremt eleganta, fina damer. I dag är bara Göta och Majken kvar i livet. Moster Gun blev drygt 90 år gammal och bodde i höghuset Krämarens i Örebro. När hon gick ut klädde hon upp sig i en stor, tjusig cape och hatt med plym.

Mormor gick inte utanför dörren om hon inte var uppklädd till tänderna och ville gärna att jag skulle matcha hennes kreaturer. Hon köpte en gång en fin gobeläng, som hade varit gardiner på Dramaten, och sydde fantastiska ponchor och klänningar till mig. Vi gick till Svans Skodon och köpte lackstövlar och jag njöt av att ha de där vackra kläderna på mig. Jag hade ju inte lackstövlar på dagis eller i skolan, men hemma hos mormor bytte vi alltid om före middagen.

Vi drack ur smäckra porslinskoppar och kristallglas till vardags och åt med silverbestick. Jag åt ofta hemma hos mormor eftersom mamma jobbade till sent på salongen, sex dagar i veckan.

Jag behövde aldrig äta upp maten. Mormor lovade att allt man slängde i papperskorgen gick rakt ner till barnen i Biafra.

Jag var bara sex, sju år när mormor bjöd mig på vin och champagne och lärde mig att röka med sina cigarettmunstycken. Små eleganta puffar, inga halsbloss. Vi målade naglarna och läpparna och satt och gjorde rökringar med hennes Kent med vita filter. Vi tränade på att göra rökringar tillsammans!

Mormor och jag hade många hemligheter och hon sa ofta: ”Berätta inte det här för din mamma! Säg inte att vi har rökt.” Mamma brukade påpeka att jag luktade rök när jag hade varit hos mormor. Men på 60- och 70-talen rökte ju alla överallt. Det ansågs inte farligt. Mormor behandlade mig som en vuxen i sin fantasivärld och jag älskade det. Men mamma minns det annorlunda: ”Hon var inte lämplig som mor. Eller som mormor. Hon hade Camilla som sin kompis.”

Sent på kvällen kom mamma och hämtade hem mig från mormor till den vanliga världen, till ettan på Surbrunnsgatan. Om

hon fick med mig hem vill säga. När mormor skaffade färg-tv älskade jag att sitta med henne i soffan i timmar. Pippi var den stora idolen, jag såg filmerna och lyssnade på skivorna tills jag kunde historierna utantill. Pippi var ju så lik mig, tyckte jag. Hennes pappa var visserligen snäll och bodde på Kurrekurredudden i Söderhavet, medan min pappa var elak och bodde i London. Pippis mamma var död men hon fanns i Pippis tankar ändå, ungefär som min mamma som var på salongen hela dagarna men ändå fanns där för mig. Pippi fabulerade för att göra livet roligare. Pippi var stark och inte rädd för någonting.

Det fanns ett barnprogram, *Fröken ensam hemma åker gungstol*, som jag också älskade. Flickan i tv-serien satt i en gungstol och gungade iväg ut i stora världen. Jag gjorde likadant och hoppade ifrån mormors gungstol till soffan som var ett stormande hav. Med en visp i högsta hugg skrämde jag bort läskiga hajar och sjöodjur. Mormors vardagsrum förvandlades till mitt eget universum.

När jag lärde mig att läsa stack mormor avancerad litteratur i händerna på mig. Hon älskade att ropa in hemliga lådor på auktion och en gång fick hon tag på en trälåda full med erotisk litteratur. *Lady Chatterleys älskare* och *The happy hooker*, en känd biografi som gjorde den prostituerade Xaviera Hollander världskänd i slutet av 60-talet. Lådan innehöll även flera årgångar av den erotiska tidskriften Top Hat.

Det fanns inget som inte mormor talade med mig om. Jag var avancerat sexualupplyst långt innan jag debuterade sexuellt.

När jag gick i ettan lekte jag stripteaseklubb på fritids. Gissa om mina fröknar var upprörda! Mamma skakade på huvudet och förstod inte alls var jag fick mina idéer från. Jag hade följt med mormor till stripteaseklubben Sexorama, bakom kyrkan vid Odenplan, för att hälsa på hennes väninna från Pub som jobbade extra som strippa.

Vi brukade börja eftermiddagarna på restaurang Tranan. På den tiden satt öldrickarna på ena sidan av matsalen och kaffedrickarna på den andra. Mormor och jag satt och tittade på dem som drack

öl. Det var intellektuella människor som bodde i mormors kvarter kring Odenplan, skådespelare och författare. Astrid Lindgren, till exempel, brukade sitta på en bänk i närheten av Tranan och följa A-lagarnas cirkus. Det var stor underhållning.

Vid fyratiden, när Sexorama hade öppnat, gick vi förbi och sa hej till mormors väninna. Stripporna gick omkring topless och på den tiden hade de liveshower. Men jag minns mest att jag fick Pommac i ett högt champagneglas. Det var första gången jag drack Pommac.

Samma stripteaseklubb var i hetluften på 90-talet när den hette Tabu och Björn Rosengren gjorde ett omtalat besök där han betalade notan med TCO:s kontokort.

Några år senare ordnade jag själv fester i samma lokal. Jag har alltid känt mig hemma i strippklubbmiljön. Jag gillar människorna som jobbar där, de har skinn på näsan. De är smarta överlevare, annars blir de inte kvar.

Att umgås med mormor var som att leva i en jättespännande Moulin Rouge-värld. Hon gillade glamour och äkta strutsboor. När vi kom hem sent brukade vi tejpa påskfjädrar på tutterna och uppträda. Det var aldrig obehagligt. Jag var tvärtom ganska pryd när jag var liten. När andra barn obesvärat lekte nakna vägrade jag att klä av mig. Mormors tidiga sexualupplysning gjorde mig medveten om ett och annat. Jag tyckte att mina kompisar var oskuldsfulla som inte förstod vad män tänkte. Jag hade inga bröst, men vägrade bada i underbyxorna när jag var på kollo. När jag bytte om skylde jag mig bakom en handduk.

Jag älskade att vara med mormor. Men mormor var inte vuxen. Mormor och jag lekte ihop. Hon var en lekkamrat. En äldre lekkamrat.

Jag tyckte mormor var den coolare, Den Grandiosa, medan mamma var väldigt enkel. När jag var nio och berättade att jag hellre ville bo hos mormor än hos henne blev hon ledsen.

Det tog ett tag innan jag började reflektera över min och mammas relation. Mamma är så naiv att man kan bli förbannad på

henne. Som när Irakkriget utbröt och vi följde nyhetsrapporteringen på tv. Jag försökte ta in alla fakta om det katastrofala politiska läget medan mamma, som satt bredvid, utbrast: ”Snöar det där nere?”

En fråga som gjorde mig förbannad. Det handlade om allvarliga saker och det enda hon brydde sig om var vädret.

”Ska det inte vara varmt där nere nu. Det ligger väl nära Cypern?”

Ibland önskar jag att jag var mer som hon, men jag är raka motsatsen, jag är som mormor. Hon och jag är pessimisterna.

*

Jag var en riktig stadsråtta som liten, men under loven fick jag åka till landet och vara sommarbarn hos mormors bror Sune och hans fru Vivi i den lilla norrländska byn Övermorjärv vid Kalixälven. Det är därifrån mormors släkt kommer och där har jag mina svenska rötter.

Så fort det var dagis- eller skolavslutning åkte jag dit. Från att jag var fyra, fem år fick jag ta flyget eller tåget själv. Det fanns både flyg- och tågvärdinnor som tog hand om mig och andra ensamåkande barn. Jag minns en gång när jag åkte nattåg. I sovkupén fanns ett litet pottskåp som man öppnade om man behövde kissa. En några år äldre kille, som jag delade kupé med, lurade i mig att det fanns en råtta i det där skåpet och efter det vågade jag inte öppna luckan. När jag blev kissnödig väckte jag honom och bad om hjälp. Jag övertalade honom att hålla i mig, så att jag kunde skjuta ut stjärten genom fönstret för att kissa. Allt gick jättebra tills tågvärdinnan vaknade och blev alldeles hysterisk för att hon trodde att killen höll på att slänga ut mig genom fönstret. När hon skrek blev jag livrädd. Jag ville aldrig mer åka tåg utan fick istället flyga till Norrland.

Somrarna där var underbara. Jag kom dit iförd klänningar och lackskor jag hade fått av mormor och släktingarna klagade över att jag hade så opraktiska kläder. Det dröjde en dag, sedan sprang jag

runt där som ett litet troll. Fiskade och badade. De försökte få mig att hjälpa till med jordgubbsplockningen, men jag snackade mig snabbt ur det hela. Fejkade att jag svimmade på grund av värmen. Dånade på mitt teatraliska sätt. Allt för att slippa. De tyckte det var konstigt med ett mörkhyat barn som inte gillade solen.

Någon påpekade att jag var så mager och matade mig med grädde direkt från granngården. Tryckte i mig matskedar med grädde, det var vidrigt.

Sune var en duktig yrkesman som drev ett eget sågverk. Han startade ofta dagarna med en liten sup till frukost. Jag tror aldrig jag har sett honom nykter, men för det mesta var han rolig. Han var en trollkonstnär. Det var bara läskigt när han körde bil på fyl-lan. Jag tror att min bilskräck kommer från Sune. När vi var ute och körde släppte han ibland ratten och sa: ”Camilla, styr nu!”

En gång körde vi i diket.

Även om Sune på många sätt var galen så älskade jag att vara med honom. Ofta tog han med mig ut och jagade. Första gången jag fick skjuta med ett gevär var jag sex, sju år. Sune tog med mig ut i skogen och slängde upp bössan på min axel. Jag trodde att jag hade brutit nyckelbenet när rekylen slog till.

På morgnarna låg Sune och sov ruset av sig i kökssoffan, vresig som få. Då skulle man inte gå nära honom.

Sune läste ofta Fibban, Fib Aktuellt. Men det var Sunes dotter Ann-Britt, som var 18–19 år, som brukade läsa för mig innan jag somnade om kvällarna. Inte vilken godnattsaga som helst, Ann-Britt läste högt ur *Maos lilla röda*. Där och då grundlades mitt politiska engagemang. På dagarna fick jag ibland följa med Ann-Britt och sälja Norrskensflamman utanför Konsum inne i Morjärv.

När jag kom hem från Norrland pratade jag bred norrbottniska, och kunde citera ur *Maos lilla röda*. En dagisfröken hävdade att jag hade blivit indoktrinerad.

*

När Sandberg dog två år före mormor, försäkrade hon sig om att få bo kvar i vaktmästarbostaden ett tag till. Jag minns att hon ganska omgående började dejta. Hon kom hem med en ny pojkvän som hon hade hittat på Ålandsbåten. Honom behandlade hon som en slav, precis som Sandberg. Han var tvungen att klä upp sig, annars fick han gå hem. Han fick aldrig sova över och hon bedrog honom hela tiden. Och skyllde på allt möjligt för att bli av med honom.

Mormor hade ofta nya kavaljerer. Hennes syster, Sonja, var också lite Sophia Loren-aktig i sitt sätt att flirta. Hon hade fortfarande sex appeal och unga beundrare ända upp i nittioårsåldern.

*

Sommaren när jag var 17 år, kom jag hem från Roskildefestivalen, och kände direkt på mig att någonting hade hänt. Det var i början av juli och jag bodde i min första egna lägenhet på Torsgatan, inte långt från mormor. Hon svarade inte när jag ringde. Det gjorde hon alltid annars. Jag gick dit men hon var inte hemma.

Ett år tidigare hade hon börjat tala om att hon förberedde sig på att dö. Hon var besatt av tanken på att hon snart skulle dö, men alla bara skrattade åt hennes planer. Alla utom jag.

Hon sålde Sandbergs torp och fick en halv miljon. Inom loppet av ett år brände hon och jag hela beloppet på fina saker: smycken, kläder och restaurangbesök. Det var inte klokt egentligen. Det var ju väldigt mycket pengar på den tiden.

Det var ingen hejd på hur mormor skämde bort mig. Mamma blev upprörd, men det var ingenting mot min mosters och kusins reaktion. ”Nu blir det inget kvar av arvet”, sa de. Men de hade ju aldrig umgåtts med mormor på samma sätt som jag. Mormor gömde saker som jag skulle få arva, fina smycken till exempel. Och tjtade om att jag skulle ta vara på tandguldets, en hel guldbrygga som hon nyss hade satt in i munnen.

”Smält ner det när jag har dött och gör en fin guldbrosch eller

något. Det där guldets ska ingen begravningsentreprenör få sno. Det är värt 4 000 kronor!”

Hon drack rosa champagne varje dag den sista tiden – till frukost, lunch och middag. Var konstant salongsberusad.

Den 8 juli 1982 somnade hon in. Hon blev bara 69 år. Vi fick åka och hämta henne, ja hennes kropp, på Åland.

Hon hade fått en infarkt på en kryssning några dagar tidigare, men åkte ändå en gång till. Det blev en gång för mycket.

Jag minns att mamma och jag stod på promenaddäck på väg hem från Mariehamn och kastade blommor i vattnet. Jag minns också hur jag stod och kramade mormors handväska. I den fanns alla hennes personliga saker: läppstiftet av märket Estée Lauder, spetsigt format efter mormors läppar (”puta med läpparna” brukade hon instruera mig); astmasprayen, Läkerol och Dextrosol, som hon alltid hade till hands eftersom hon hade diabetes. Handväskan doftade av mormors parfym, den klassiska från Guerlain.

Något år tidigare, när jag och mamma fick följa med mormor till Åland, hade någon glömt kvar sina spritpåsar när vi la till.

”Vi tar med oss de där påsarna också, det är ju ändå ingen som ska ha dem”, sa mormor entusiastiskt.

Sedan fastnade vi förstås i tullen. Mamma skämdes och smet därifrån medan jag och mormor fick charma tulltjänstemännen bäst vi kunde. Mormor tog av sig sina fina skinnhandskar. Men när hon skulle plocka fram sin börs för att muta tullarna tappade hon sin exklusiva, benvita nappaväska i golvet. I den låg en flaska Cinzano som gick sönder. Krasch!

Hon fiskade upp blöta tusenlappar ur handväskan, alla röda av Cinzanon. Tullarna vek sig dubbla av skratt. Mormor var så skön och originell. Det finns ingen som hon.

Hon kunde spela upp scener som självaste Margaretha Krook. Det var samma visa när vi åkte tåg. Hon snackade alltid till sig första klass. Hon var expert på att uppgradera oss. När hon kom

in i ett rum kände alla att det måste vara något speciellt med den där damen. På finare restauranger tog de ofta bort reserverat-skylden och gav oss det bästa bordet. Hon stod aldrig i ett hörn och väntade på sin tur. När vi skulle gå in i en affär, brukade hon säga: ”Nu ska vi göra entré! Camilla, kom ihåg att du alltid ska klä upp dig. Det är viktigt hur du gör entré. Folk dömer dig efter det.”

Det där tog jag till mig. Till och med när jag tågloffade hade jag med ett rent och snyggt ombyte så att jag kunde gå in på första bästa hotell, låna toaletten och fräscha upp mig. Det hade mormor lärt mig.

Mormor hotade att justera sitt testamente en gång i månaden och gjorde alla vansinniga genom att berätta vad hon senast hade gjort för ändringar. Hon förberedde sin begravning in i minsta detalj. Hon skulle ha schwarzwaldtårta och alla gäster skulle bära vitt, men det sket alla i förutom jag. Det var respektlöst. Jag blev så arg.

Jag var i chock efter mormors död. Det gick väldigt fort allting och vi hann inte tänka efter. Mammans syster Maj styrde och ställde. De hade så bråttom. Möblerna, ja allt som fanns i hela vaktmästarbostaden, såldes på ett bräde till en dödsbohandlare. Några veckor tog det. Tjoff! Sedan var allt borta, ett helt liv av antiksamlade.

I sin iver missade de många värdesaker som låg undangömda. Hon hade en tiotusen kronorssedel stor som en halv A4, gömd i en bok, som hon hade växlat in bara för att ha den hemma och visa upp den. Mormor ägde sällsynta frimärken, diamanter och andra dyrgripar. De gjorde sig av med rubbet för mindre än tiotusen kronor. Rätt åt dem att de missade kontanterna och juvelerna. Tandguldet hann jag heller inte ta vara på, de kremerade henne så snabbt de kunde.

Mamma fick en del av mormors smycken och fina speglar, som hon sålde till en av sina stamkunder – en fin dam som gick och la upp sin bröllopsfrisyr varje vecka, vilket damen hade gjort sedan hennes man dog strax efter att de gift sig och då svor hon på att bära sin bröllopsfrisyr livet ut.

Damen med bröllopsfrisuren levde som om tiden stått stilla. Hon sa att jag kunde få köpa tillbaka mormors fina saker när jag blev äldre och hade gift mig. Det var trösterika ord, tyckte jag då.

Begravningsceremonin var snabbt över och efteråt åkte vi alla hem till mormors lägenhet. Hennes systrar satte igång att prova hennes kläder, pälsar, hattar, väskor och skor. Det hade mormor älskat att alla gjorde. Men prästen förfärades över hur vi vände upp och ner på mormors hem. Vi såg det som en hyllning till mormors enorma garderob. Det var uppdelningen av hennes övriga bohag som var makaber. Allt forslades bort som om det vore skräp.

Det blev inte alls som hon hade tänkt sig.

Jag vill inte göra samma misstag. Det är därför jag är noga med hur min egen begravning ska gå till. Jag har förberett en gästlista, vilket betyder att du måste stå på listan för att vara välkommen. Det vore så typiskt om det kom personer till begravningen som man inte vill ha där. Människor som skulle komma dit och hyckla. Jag och Alice Timander pratade om det där innan hon dog. Alice gjorde också en lista.